

Trh práce

- **Mírné snížení nerovnováhy na trhu práce při zpomaleném zvyšování mezd**

V souladu se zvyšováním ekonomické výkonnosti základních odvětví pokračoval růst zaměstnanosti a pokles nezaměstnanosti, takže strukturální nesoulad mezi vyšší nabídkou a nižší poptávkou na trhu práce se mírně zmenšil. Zvyšování produkce nefinančních podniků pozitivně působilo i na změny v dlouhodobé nezaměstnanosti, která se absolutně nepatrně snížila, i když nadále zůstává značně vysoká. Průměrná měsíční mzda zaměstnanců se zvyšovala, přičemž její růst zpomalil a nevytvářel žádné nebezpečí ve vztahu k inflaci nebo k měnovému vývoji.
- **Při růstu počtu zaměstnaných strukturální změny v jejich postavení**

Průměrný počet zaměstnaných osob 4 764,0 tis. za rok 2005 podle výsledku VŠPS byl meziročně vyšší o 1,2 %, což ve srovnání s poklesem v roce 2004 znamenalo zrychlení růstu o 1,8 p. b. Průměrná míra zaměstnanosti 54,7 % (osoby ve věku 15 let a starší) se meziročně zvýšila o 0,4 p. b. a průměrná míra ekonomické aktivity 59,4 % byla ve srovnání s předchozím rokem nepatrně větší (o 0,2 p. b.). Ve struktuře zaměstnanosti došlo k výrazným změnám v důsledku poklesu počtu podnikatelů vč. pomáhajících rodinných příslušníků, z nichž se část přesunula do zaměstnanců vč. členů produkčních družstev. Jejich průměrný počet 3 979,4 tis. osob za rok 2005 byl meziročně vyšší o 2,3 %.
- **Pokles počtu nezaměstnaných ...**

Průměrný počet nezaměstnaných osob 410,2 tis. byl v roce 2005 meziročně nižší o 3,7 %, což po nadměrném růstu v předchozím roce znamená výraznou pozitivní změnu. Mezi nezaměstnanými osobami převládají ženy, avšak jejich počet se snížil, i když snížení nebylo tak výrazné jako v mužské složce populace. Průměrná míra nezaměstnanosti 7,9 % za rok 2005 (osoby ve věku 15 let a starší) se meziročně snížila o 0,5 p. b.
- **... i neaktivních zájemců o práci**

Počet ekonomicky neaktivních osob, které představují potenciální pracovní rezervu (osoby nepracující a aktivně práci nehledající – podle ILO nejsou nezaměstnaní – avšak při zjišťování uvádějí, že by chtěli pracovat), se meziročně snížil. Úbytek ovlivnil i pokles podílu ekonomicky neaktivních v celé skupině 15letých. Vysoký počet těchto zájemců je mezi studenty a důchodci.
- **Podíl celkových mezd v poměru k HDP se mírně zvýšil**

Celkový úhrn vyplacených mezd za rok 2005 v ekonomických subjektech s více než 20 zaměstnanci byl podle statistiky práce meziročně vyšší o 6,4 % a jejich růst zrychlil o 0,7 p. b. v důsledku výrazné změny vztahu mezi vývojem průměrné mzdy a počtem zaměstnanců. Na uvedeném zvýšení mezd se z necelých devíti desetin podílel růst hrubé měsíční průměrné mzdy a zbytek vlivu připadl na růst počtu zaměstnanců. V poměru k HDP v běžných cenách se mzdový úhrn jen mírně zvýšil (z 25,0 % v roce 2004 na 25,1 % v roce 2005). V různých sekcích odvětvové činnosti je relativní význam mezd velice rozdílný jednak pokud jde o jejich vztah k hrubé přidané hodnotě, tak i o jejich vliv na změnu cenové úrovně. Od vztahu mezi celkovou změnou průměrné mzdy a změnou produktivity práce se značněji liší jejich poměry v odvětvových ekonomických činnostech.
- **Hrubá měsíční mzda se zvýšila ...**

Hrubá měsíční průměrná nominální mzda 19 030 Kč (na fyzickou osobu) za rok 2005 byla meziročně vyšší o 5,5 %, její růst se zpomalil o 1,1 p. b. Přitom sezónně očištěná průměrná mzda se mezičtvrtletně ve 4. čtvrtletí zvýšila o 1,4 %. Průměrná mzda vzrostla více v nepodnikatelské (6,7 %) než v podnikatelské sféře (5,2 %), přičemž rozdíl v její absolutní úrovni se již značně snížil; byla vyšší pouze o 0,5 % v podnikatelské (19 053 Kč) než v nepodnikatelské sféře (18 954 Kč), přičemž převýšení se meziročně zmenšilo o 255 Kč. Reálně se průměrná měsíční mzda zvýšila o 3,5 %, tj. méně než před rokem o 0,2 p. b..
- **... při rostoucí diferenciaci**

Absolutní rozdíl mezi odvětvovou nejvyšší (37 406 Kč ve finančním zprostředkování) a nejnižší průměrnou měsíční mzdou (13 393 Kč v ubytování a stravování) za rok 2005 dosáhl 24 013 Kč a byl větší než před rokem o 1 585 Kč. I celková meziodvětvová mzdová diferenciaci se zvětšila, když variační koeficient průměrných mezd 35,1 % meziročně vzrostl o 1,7 p. b. K růstu diferenciaci došlo jak rozdílným zvyšováním průměrné mzdy, tak i rozdílným pohybem zaměstnanců.